

[eu och facket]

Europarådet kritiserar Lex Laval

Lavallagen – eller Lex Laval – har inneburit en inskränkning av de fackliga rättigheterna. Det är huvudbudskapet i det besked från Europarådets kommitté för sociala rättigheter som offentliggjordes den 20 november.

Europarådets kommitté för sociala rättigheter underkänner EU-domstolens Lavaldom och Lex Laval för att de fackliga rättigheterna begränsas när det gäller rätten till stridsåtgärder eller att förhandla om vad de vill.

– Strejkrätten får inte begränsas med hänsyn till ekonomiska intressen. Och kommittén säger att det måste vara möjligt att kräva lika-behandling av utländska arbetare. Vi kan nu sluta upp med att teckna utstationeringsavtal som bara garanterar de utländska arbetarna minimilön. De har rätt till svenska kollektivavtal, säger LO:s chefsjurist Claes-Mikael Jonsson till Kommunalarbetaren.

Europarådet, som inte är en EU-institution, ger de svenska facken rätt i att regeringen inskränkt strejkrätten till följd av EU-domstolens avgörande i det så kallade Lavalmålet 2008. 2010 ändrade regeringen lagstiftningen vilken, enligt facken, försvårar strejk för försvarandet av utländska arbetare rättigheter. [Lex Laval är egentligen ändringar av medbestämmandelagen, MBL.]

Ända sedan dess har fackföreningsrörelsen

drivit frågan och för ett år sedan anmälades Sverige till Europeiska kommittén för sociala rättigheter, ett organ under Europarådet, av LO och TCO.

Enligt Europarådets kommitté för sociala rättigheter inskränker Lex Laval de fackliga rättigheterna. Svenska regeringen har genom lagen kringskurit fackförbundens möjligheter att stå upp för att inhemska arbetare och arbetare som anställs av utländska behandlas lika, skriver kommittén i ett yttrande. De villkor som gäller för utländska företag med egen personal som arbetar i Sverige är ett brott mot mänskliga rättigheter och bryter mot Europarådets sociala stadga. Kommittén menar också att Sverige bryter mot skyldigheten att ge migrerande arbetstagare lika rättigheter som inhemska arbetstagare.

Utåtandet från Europarådets kommitté för sociala rättigheter är, till skillnad från EU-domstolens avgörande i Lavalmålet, inte rättsligt bindande. Regeringen kan strunta i kommitténs yttrande och låta gällande lagstiftning verka också i fortsättningen. Men regeringen är nu skyldig att återkomma till kommittén med en rapport om vilka åtgärder den vidtagit för att uppfylla kommitténs rekommendationer.

För att tvinga fram en bindande ändring i Lavalfallet krävs en ny prövning av frågan i EU-domstolen. Och rätten att väcka talan där inskränker sig till EU:s medlemsländer och EU-kommissionen.

Gösta Torstensson

Bli med i Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk

Lavaldomen och EU:s utstationeringsdirektiv visar att EU är ett allvarligt hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen med konflikträtt och kollektivavtal, eller med andra ord ett grundskott mot de landvinningar som svensk fackföreningsrörelse gjort de senaste hundra åren.

Lissabonfördraget, den nya EU-grundlagen, innebär inget skydd för de fackliga rättigheterna såsom det hävdas från LO-ledningen och andra EU-entusiaster. Tvärtom så innebär Lissabonfördraget i praktiken att Lavaldomen och andra antifackliga EU-domar grundlagsfästs.

Och, som vanligt i EU-sammanhang, det kommer mera. För ett tag sedan presenterade EU-kommissionen ett lagstiftningsförslag om utövandet av rätten att vidta kollektiva åtgärder i samband med gränsöverskridande tjänstehandel.

”Det här är ett hot mot hela vårt förhandlings-system. Jag förutsätter att den svenska regeringen kommer att säga nej då detta ska behandlas av Europeiska rådet”, sade LO:s dåvarande ordförande Wanja Lundby-Wedin.

För att bjuda motstånd mot denna förödande utveckling har Folkrörelsen Nej till EU initierat ett tvärfackligt nätverk, Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk. Det är öppet för dig som är fackligt aktiv [eller bara medlem] och EU-kritisk. Det kostar ingenting och du behöver inte vara medlem i Folkrörelsen Nej till EU [men det är inget hinder].

Nätverkets syfte är utbyte av information, kunskapsuppbyggnad samt att anordna och samordna olika aktiviteter. Nätverket har startat som en mejlgrupp för informationsspridning genom ett digitalt nyhetsbrev. Vi finns även som en grupp på Facebook med för tillfället 1618 medlemmar. Nätverket har också kontakt och samarbete med andra fackligt inriktade EU-kritiska organisationer, såsom Fagbevaegelsen Mod Unionen i Danmark, Trade Unionists Against the EU Constitution i England, och Nei til EU:s Faglig utvalg i Norge.

Nätverket administreras av Gösta Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU [arbetsplatsombud för Kommunal]. Du som vill bli med i nätverket mejlar gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

Eva Anderzon, Kommunalarbetareförbundet
Jan-Erik Gustafsson, Fackförbundet ST
Jannika Fahlander, Handelsanställdas Förbund
Jannis Konstantis, Fackförbundet Seko
Kent Wahlberg, Livsmedelsarbetareförbundet
Maria Pohn, Vårdförbundet
Mats Norrstad, Lärarförbundet
Pie Blume, Fackförbundet Unionen
Minna Pyykölä, Journalistförbundet
Patrik Ljunggren, Transportarbetareförbundet
Peter Lilja, Industrifacket Metall
Rolf Axelsson, Hamnarbetareförbundet
Magnus Renman, Fackförbundet GS
Lars Lundberg, Byggnadsarbetareförbundet
Marcus Carlstedt, Lärarnas Riksförbund
Rolf Gustavsson, Svenska Lokförararföreningen SLFF
Christel Niby, Fastighetsanställdas Förbund

Utstationering splittrar EU:s arbetsmarknadsministrar

EU-ländernas arbetsmarknadsministrar har svårt att komma överens om nya regler för utstationerade arbetare, dvs. arbetstagare som tillfälligt jobbar i ett annat EU-land.

Meningarna går isär kring vilka nationella kontrollåtgärder som ska vara tillåtna mot gästföretag från andra EU-länder för att se om EU:s så kallade utstationeringsdirektiv följs. Det finns även olika uppfattningar kring hur ansvaret ska se ut för huvudentreprenörer som anlitar utländska företag för tillfälliga jobb inom bland annat byggbranschen.

Det var EU:s utstationeringsdirektiv som EU-domstolen tolkade i den beryktade Lavaldomen, då juristerna i Luxemburg slog fast att svenska fackförbund inte får tillgripa konfliktåtgärder för att motverka social dumpning.

Runt en miljon arbetstagare utstationeras varje år från ett medlemsland till ett annat.

Mer enhetliga regler för arbetskraftsinvandring

Reglerna som gäller för arbetskraftsinvandring ska bli enklare och mer likartade inom hela EU. Bland annat ska det räcka med en ansökan för en icke EU-medborgare för att få uppehålla sig och arbeta i något av unionens medlemsländer.

Förslaget, som baseras på ett EU-direktiv, innebär inga större förändringar för Sverige; de flesta av direktivets bestämmelser är redan idag uppfyllda. Vissa ändringar föreslås i socialförsäkringsbalken, men direktivet spås innebära ytterst marginellt ökade kostnader, enligt Ds 2013:62.

Kampanj mot avreglering av arbetstagarrättigheter

”Refit – fit for growth” är ett program om EU-lagstiftningens ”ändamålsenlighet och resultat” som EU-kommissionen initierat. Europafacket varnar för att det finns stora risker att den ”regel-förenkling” som kommissionen vill uppnå istället

resulterar i en avreglering av bland annat regler om arbetsmiljö och information och samråd på arbetsplatsen.

– Den inre marknaden är endast godtagbar om den har kraftfulla regler som skyddar arbetstagar. EU-kommissionens Refit-program blockerar all utveckling i den riktningen. Alla arbetstagares fackliga rättigheter måste respekteras, säger Bernadette Ségol, Europafackets generalsekreterare.

Sverige mer avreglerat än något annat land

När The Economist i början av året rapporterade om de nordiska välfärdsstaterna beskrevs Sverige som att det ”mer än något annat land i världen har omfamnat Milton Friedmans idéer”, vars paradord var total avreglering och fullt genomförd marknadsekonomi, något som gjorde att han, monetarismens överstepräst, helt motsatte sig alla former av statlig styrning.

Tidningen syftade bland annat på Sveriges genomgripande marknadisering av skolan som inleddes med Bildtregeringens så kallade friskole-reform 1992.

Riksdagen gör tummen ner för EU:s bankakut

EU-kommissionens förslag om en gemensam bankakut leder till koncentration av makt till EU, på bekostnad av medlemsstaterna. Det anser riksdagen.

Förslaget innebär att en EU-myndighet och en avvecklingsfond bildas för att hantera banker i kris.

Riksdagen tycker att skyddet är för svagt mot att nationella skattemedel måste användas till avvecklingsfonden, särskilt i starten när den inte har tillräckligt med pengar för att hantera en kris. Dessutom får EU-kommissionen för mycket makt i den föreslagna organisationen, anser riksdagen.

Om den europeiska bankakuten blir verklighet kommer den att vara frivillig för länder utanför euroområdet att vara med.

Transport kräver allmängiltigförklarade avtal

LO-förbundet Transport vill att riksdagen ska upphöja kollektivavtalen till lag inom transportindustrin. Det behövs för att hindra social dumpning.

– Transportindustrin är tungt drabbad av social dumpning. Många av våra arbetsgivare går omkull i konkurrensen med utländska företag. Det är en mobil arbetsmiljö, de åker in i landet ena dagen, ut nästa, de går inte att kontrollera. Det är dem vi skulle behöva allmängiltigförklaring av kollektivavtalen till, säger Transports ordförande Lars Lindgren [Lag & Avtal, november 2013].

Det är begripligt att Transport vill ta till detta drastiska medel med tanke på den djungelns lag som råder i trafikindustrin idag, snart 20 år efter att Sverige blev en del av EU:s inre marknad med fri rörlighet över de inre gränserna för bland annat tjänsteföretag, typ utländska åkerier.

Men att allmängiltigförklara kollektivavtal innebär ett grundskott mot den svenska modellen. Vad är meningen att vara med i en fackförening när staten garanterar löneökningar genom att allmängiltigförklara kollektivavtalen? Varför betala 600 kronor i månaden, om det finns lagar? Risken är överhängande att fackföreningarna kommer att förlora ännu fler medlemmar, vilket skulle försvaga det svenska kollektivavtalssystemet ännu mer.

Byggnads, ett annat LO-förbund som drabbas hårt av social dumpning, vill inte ha lagstadgade minimilöner eller allmängiltigförklarade kollektivavtal.

– Nä, det ska inte behövas. Vi har olika bottenar i våra kollektivavtal och måste se till att de följs. Det är dags för politikerna att agera, inte bara prata sig varma om den svenska modellen, säger Byggnads ordförande Johan Lindholm, till Lag & Avtal.

– Vi har fortfarande en bra modell med kollektivavtal. Jag tycker att arbetsmarknadens parter ska bestämma villkoren för varje bransch. I Tyskland fungerar det nu, där får utstationerade arbetstagare ut sina löner. Tull, arbetsgivare och fackförbund samarbetar.

Det är något av ödets ironi att det är Transport som kräver allmängiltigförklarade kollektivavtal eftersom det är det svenska fackförbundet som mest konsekvent har bekämpat medlemskapet i EU.

I övriga Norden och EU har samtliga länder förutom Danmark och Italien lagligt garanterad lägsta lönen och/eller möjlighet för staten att allmängiltigförklara kollektivavtalen efter att parterna kommit överens.

Gösta Torstensson

Tomas Tobé ska leda Lavalutredningen

Elisabeth Svantesson [m] ledde utredningen om Lex Laval fram till att hon blev arbetsmarknadsminister i september. Men stafettspinnen gick inte till hennes efterträdare på posten som arbetsmarknadsutskottets ordförande – utan till hennes företrädare, Tomas Tobé.

Riksdagens majoritet krävde våren 2011 att Lex Laval skulle utredas skyndsamt. Regeringens svar dröjde men hösten 2012 tillsatte den en parlamentarisk kommitté som ska se över reglerna om utstationering. Till december 2014 ska kommittén ha tagit reda på vilka villkor de utländska arbetstagare som utstationeras hit till Sverige arbetar under, vilka länder de kommer ifrån och vilka villkor de arbetar under.

Kommitténs ordförande blev arbetsmarknadsutskottets ordförande Elisabeth Svantesson. Men så i september utsågs hon till arbetsmarknadsminister och utredningen stod utan ordförande. Jessica Polfjärd [m] tog över som ordförande för arbetsmarknadsutskottet, men skulle hon ta över som ordförande också för Lex-Lavalutredningen? Svaret dröjde, men nu är det klart att det i stället blir Tomas Tobé [m] som ska leda översynen av utstationeringsreglerna. Tomas Tobé kommer närmast från posten som ordförande för utbildningsutskottet från vilket han är föräldraledig.

Gösta Torstensson

**Stöd kampanj-
fonden. Sätt in ett
valfritt belopp på
plusgiro 603 95
78 - 7.**

”Budgetdisciplinen i EU hotar kollektivavtalen”

”Vikten av detta beslut kan knappast överdrivas.” Så kommenterade EU-kommissionär Olli Rehn EU-parlamentets beslut att införa hårdare regler för hur euroländerna ska kunna nå ”budgetdisciplin”. Beslutet innebär ”många steg närmare en verklig ekonomisk och monetär union”, som Olli Rehn uttryckte det.

Samtidigt antog EU-parlamentet en skrivning med innebörden att EU alltid ska respektera fackliga rättigheter. ”EU ska alltså inte rakt av kunna beordra sänkta löner”, kommenterar Martin Klepke, politisk redaktör på Arbetet [före detta LO-tidningen].

Under rubriken ”Budgetdisciplinen i EU hotar kollektivavtalen” fortsätter han: ”Men i brist på ett tydligt socialt protokoll som värnar kollektivavtalen är [EU-parlamentets] beslut långt ifrån tillräckligt. Parternas frihet att självständigt reglera löne- och anställningsvillkoren är långt ifrån garanterad, och [det] redan i dag bristfälliga skyddet för den fria förenings- och förhandlingsrätten, inklusive rätten att vidta stridsåtgärder, måste inte bara garanteras utan också stärkas inom EU.”

Jan-Erik Gustafsson

Troika Watch håller koll på åtstramningarna

Den europeiska fackliga federationen UNI Europe har skapat en sida på Facebook kallad Troika Watch.

Som en följd av eurokrisen har en informell maktgrupp bildats, bestående av representanter från de tre institutionerna/organisationerna EU-kommissionen, Europeiska centralbanken [ECB] och Internationella valutafonden [IMF]. Denna trepartsgrupp går under namnet ”trojkan”. Trojkan har skött förhandlingar med myndigheterna i Grekland, Irland, Portugal och Cypern om olika avregleringar, nedskärningar, privatiseringar och åtstramningar. Trojkan utfärdar rekommendationer som i praktiken måste följas för att länderna ska få erhålla lån från eurogruppen. Flera avregleringar har påverkat grundläggande fackliga rättigheter.

Grekland har inte gjort tillräckligt för att få

”ordning” på sin ekonomi, hävdar trojkan som nyligen besökte Aten. De kräver nu hårdare åtgärder för att den grekiska regeringen ska få låna mer pengar till hög ränta av de andra euroländerna. Det handlar bland annat om att avreglera arbetsmarknaden, öka konkurrensen på tjänstemarknader samt minska antalet anställda i den offentliga sektorn. Grekland ska gå från 135 till 85 sjukhus. Hälsobudgeten ska skäras ned med mångmiljardbelopp, arbetsveckan ska bli längre och arbetsrätten sämre.

För att hålla koll på de ”reformer” som EU/IMF-trojkan tvingar igenom har UNI Europe bildat en sida på Facebook. Sidan innehåller analyser men också berättelser från arbetstagare och fackföreningar som på olika sätt har drabbats av eurokrisen. Sidan på Facebook hittar du på www.facebook.com/troikawatch. Information om UNI Europe finns på www.uniglobalunion.org.

Gösta Torstensson

Euron har på flera sätt bidragit till krisen

Krisen i de sydeuropeiska euroländerna har delvis olika bakgrunder, men euron har i sig skapat problem som på flera sätt bidragit till krisen i vart och ett av de drabbade länderna.

När länder som Spanien gick med i euron fick de lägre ränta än med sig egen gamla valuta. Mellanskillnaden blev en oemotståndlig lockelse för bankerna i norr att tjäna stora pengar på att låna ut miljarder till länder i söder.

När ett euroland överhettas av en lånebubbla, vilket hände till exempel Spanien, finns det små möjligheter att på egen hand ta sig ur krisen.

Man kan inte devalvera eller revalvera, helt enkelt därför man inte längre har en egen valuta. Det går inte heller att förhindra ett spekulativt inflöde av kapital genom att höja räntan, för den sätts ju av centralbanken i Frankfurt. Det är också förbjudet för ett enskilt land att införa restriktioner på kapitalrörelser över gränserna.

Kvar finns då inte mycket mer än att sänka löner och utgifter, det som på ekonomspråk kallas intern devalvering. För vanligt folk handlar det om en ekonomisk-politisk tvångströja av nyliberal modell made by den så kallade trojkan – EU-kommissionen, Europeiska centralbanken [ECB] och Internationella valutafonden [IMF].

Gösta Torstensson

En hälsning till Nei til EU i Norge

Den 8-10 november höll norska Nei til EU landsmöte [kongress] i Hamar söder om Oslo. Jag skulle representerat Folk rörelsen Nej till EU på mötet men på grund av förändrad arbetssituation kunde jag inte närvara på landsmötet. I stället skickade jag/vi en hälsning som lyder som följer:

Landmötesdeltagare,

Det är med stor tacksamhet som Folk rörelsen Nej till EU i Sverige har tagit emot inbjudan till vår norska systerorganisations landsmöte här i Hamar. Nei til EU i Norge har alltid varit både en inspiration och förebild för oss EU-motståndare i Sverige. Så var det för 20 år sedan och så är det idag, trots att ni var förnuftiga att rösta nej medlemskap i EU. Men ni har det så kallade EES-avtalet att tampas med.

Efter snart 20 års medlemskap i EU så tvingas vi i Sverige konstatera att allt blev som EU-anshängarna lovade – fast tvärtom. George Orwells dystopiska roman 1984, borde komma ut i andra upplaga med titeln 1994.

Den svenska ja-sidans främsta argument med moderaten Carl Bildt och socialdemokraten Ingvar Carlsson i spetsen, var ”att vi måste gå med för att påverka”.

Men Sveriges påverkansmöjligheter i EU var redan från början små och har dessutom successivt minskat under de fördragsändringar som skett sedan Sverige blev medlem – Amsterdamfördraget, Nicefördraget och Lissabonfördraget.

I dag har Sverige 20 av 766 platser i det medlagstiftande EU-parlamentet. För att hindra ett beslut i parlamentet krävs en majoritet av de närvarande EU-parlamentarikerna alternativt en majoritet av parlamentets ledamöter oavsett om de är närvarande eller inte. Det motsvarar i dag att 380 ledamöter måste rösta ja för att parlamentet ska kunna bifalla ett förslag från EU-kommissionen. Sverige med sina 20 ledamöter i EU-parlamentet kan aldrig av egen kraft förhindra ett beslut som kanske samtliga 349 ledamöter i den svenska riksdagen motsätter sig.

I det lagstiftande ministerrådet [medlemsstaternas regeringar] har Sverige 10 av sammanlagt 352 röster. För att etablera en ”blockerande minoritet”, dvs. tillräckligt många EU-länder som säger nej för att förhindra en ”kvalificerad majoritet” krävs i dag 91 röster. Sverige kan således med

sina 10 röster aldrig av egen kraft förhindra ett beslut om ett direktiv eller en förordning från att träda i kraft och som gäller i Sverige på samma villkor som i de länder som röstat ja.

När Lissabonfördragets nya beslutsregler i ministerrådet träder i kraft den 1 november nästa år så blir det en än mer proportionerlig fördelning av röststyrkan med de olika ländernas befolkningsstorlekar, vilket innebär att de stora medlemsländerna, med Tyskland som primus motor, kommer att få inflytande i princip efter sin befolkningsstorlek. Tyskland som i dag har 2,9 gånger så stor röststyrka som Sverige kommer med de nya beslutreglerna i princip att få 9,17 gånger så stort inflytande som Sverige.

Sverige inflytande i EU har minskat i takt med varje fördragsändring, i motsvarande utsträckning har EU:s inflytande över Sverige ökat.

Ett exempel på EU:s makt är att samtliga svenska ministrar i dag åker på ministerrådsmöten i Bryssel – inklusive Sverige försvarsminister. I Lissabonfördraget slås det fast att EU:s medlemsländer ska utveckla en gemensam krigsmakt och att medlemsländerna förbinder sig att ställa militära styrkor till EU:s förfogande för militära expeditioner i nom en radie av 6000 kilometer från Bryssel. Hade någon av oss på nejsidan förutskickat något sådant före folkomröstningen i november 1994 hade vi blivit idiotförklarade.

Ett annat exempel är att alltför många förslag från regeringen handlar om att anpassa Sverige till EU:s regler. Under de senaste åren har andelen propositioner som är en direkt följd av beslut inom EU:s institutioner ökat. Det visar en granskning av drygt 1.300 förslag som regeringarna har lagt fram sedan 2005. Under 2012 uppgick andelen regeringsförslag som har sin bakgrund i EU-maskineriet till 56 stycken, drygt 43 procent av alla propositioner.

Ett tredje exempel på EU:s auktoritet i Sverige beskrev Maria Wetterstrand, före detta språkrör för Miljöpartiet, nyligen i en krönika i Dagens Industri [16 september] om hur det är att vara riksdagsledamot i EU-Sverige: ”När jag satt i riksdagen kände även vi ledamöter oss frustrerade rätt ofta. Att försöka påverka EU-processer som folkvald i ett nationellt parlament kändes ibland som att vara med i en Kafkaroman.”

Det är naturligtvis inte en gång för alla givet att varje steg EU tar i form av en fördragsändring ska leda till mer union och överstatlighet, till att

EU blir mer av förbundsstat, federation.

Men hittills har utvecklingen varit enkelriktad; EU har aldrig tagit steg tillbaka på vägen mot ett federalt system, som gör självständiga stater till underlydande delstater i ett Europas förenta stater. Lissabonfördraget utgör inget undantag. I denna EU:s grundlag finns inte ett enda exempel på att EU:s makt minskar eller begränsas. Tvärtom. Lissabonfördraget befäster EU-rättens överhöghet och bäddar för att allt fler frågor förs upp till EU-nivån.

Det omtalade ”demokratiska underskottet” består inte i att EU-parlamentet har för lite makt. Det uppstår snarare om parlamentet och andra centrala EU-organ tilldelas för stor makt. Av det enkla skälet att det inte finns någon möjlighet till demokratisk förankring som inte går via nationalstaterna och dessas folkvalda parlament.

Med dessa ord vill jag framföra varma hälsningar från EU-motståndarna i Sverige och önska oss framgång i vår gemensamma kamp att frigöra våra länder från Bryssels diktat och istället utveckla ett nordiskt och alleuropeiskt samarbete mellan demokratiska och självständiga länder.

Tack för ordet!

Gösta Torstensson

Säkerhet i spåren är satt på undantag

Infrastrukturminister Catharina Elmsäter-Svärd twittrar om det urspårade godståget i Stockholm. Det är för tidigt att säga något om orsaken, förklarar hon.

Men ett vet vi: Sedan Sverige som första land i Europa brutit upp en samordnad järnväg till förmån för enskilda företags vinstjäkt är säkerheten i spåren satt på undantag.

I arbetet med boken *Det stora tåggränet* talade jag med en expert på Elsäkerhetsverket. Han sammanfattade rådande inställning:

– Säkerheten går före, säger man. Om det inte stör trafiken.

Banarbetare har i månader varnat för att sträckan mellan Södra station och Centralen är i så dåligt skick att bultarna som ska hålla rälsen på plats ständigt lossnar. En pendeltågsförare berättade i oktober om fästen som lagats provisoriskt med småspik.

Trafikverket utlovade en upprustning av sträckan om fem år, och chefen för banunder-

hållet garanterade i Radio Stockholm att det inte var risk för någon olycka.

Infrastrukturministern framhåller nu än en gång hur mycket regeringen satsar på banunderhållet. Men ute i spåren syns miljarderna inte till. Infranord varslar i stället 400 anställda om uppsägning.

Trängseln i spåren är problemet, säger regeringen. Samtidigt ska nya tågoperatörer för konkurrensens skull trängas i getingmidjan. Det blir ännu svårare att få utrymme för banarbetet.

Godståget i Stockholm var nära att frontal-krocka med en pendeltåg fullsatt med morgonresenärer.

Catharina Elmsäter-Svärd twittrar på.

Mikael Nyberg

SD näst största parti inom LO

– Billig utländsk arbetskraft dumpar arbetsvillkoren i åkerinäringen, och inget parti tar tag i problemet. Det förklarar att så många av våra medlemmar stöder SD, säger Transporters ordförande Lars Lindgren.

En undersökning av väljarsympatierna bland LO-medlemmarna som undersökningsföretaget Novus gjorde i november, visar att 16,8 procent skulle ha lagt sin röst på SD om det varit val i oktober. Det innebär att SD är det nästa största partiet efter Socialdemokraterna som får 54 procent. Inom Transport skulle 20 procent av medlemmarna ha röstat på SD, inom Byggnads hela 30 procent. Mätningen av partisympatierna bland LO-medlemmarna har gjorts på uppdrag av LO. 2 360 personer svarade på Novus frågor.

Till en del speglar de stora sympatierna för SD mansdominansen i Transport och Byggnads – stödet för SD är generellt större bland män än bland kvinnor. Men det finns också förbunds-specifika problem som får medlemmar att ta till sig SD:s invandringsfientliga budskap, menar Lars Lindgren.

– Våra medlemmar är utsatta för massiv social dumpning. Inom åkerinäringen råder i princip fri invandring. Branschen har blivit ett Eldorado för ekonomisk brottslighet. Mycket få utländska chaufförer följer de regler som finns för exempelvis cabotage, dvs. att köra inrikestrafik i andra EU-länder.

Gösta Torstensson

Finlands statsskuld växer snabbt

Nästa år väntas Finlands statsskuld nå 61 procent, enligt EU-kommissionens prognos. Det innebär att den tidigare mönstereleven är på väg att passera 60-procentsregel i Lissabonfördraget och euroländernas så kallade finanspakt. Året därpå väntas statsskulden bli 62,5 procent.

”Trenden är mycket oroväckande. Nästa kontrollstation är EU-kommissionens prognos i vinter”, sa EU:s ekonomikommissionär Olli Rehn, själv finländare, när han den 14 november presenterade en rapport om budgetarna i EU-länderna.

Färska siffror från Finlands statistikbyrå visar också att ekonomin krympte med 0,3 procent i september jämfört med samma månad i fjol. Det följer på ett fall för BNP med 0,9 procent i augusti.

EU-kommissionen har med EU:s europakt, sex-packen och finanspakt fått nya styrmedel över EU-länderna i allmänhet och euroländerna i synnerhet. De ska bland annat göra det lättare att döma ut böter för länder som inte följer rekommendationerna från EU-ländernas finansministrar i Ekofinrådet.

Gösta Torstensson

DHL varslar fast personal på Lagenä

25 anställda har varslats om uppsägning från Lagenäs lager i Jordbro, söder om Stockholm, när nya ägarna DHL ersätter fast personal med bemanningsanställda.

För fyra år sedan strejkade lagerarbetarna ”vilt” vid Lagenä Distribution AB. Orsaken var att företaget ersatte fast anställda med bemanningssarbetare. Ett år efter att verksamheten övertagits av multinationella DHL gör nya ägaren samma sak.

Den 12 november varslades 25 av de 70 fast anställda om uppsägning. Arbetsuppgifterna läggs ut på bemanningsföretag.

Personalen mottog uppsägningsvarslen med bestörtning.

- Vi tycker inte att det är okej att säga upp på grund av arbetsbrist och dagen efter ersätta med

inhyrning. Det är uppenbart att DHL säger upp med profitintresse i bakgrunden, säger Fredrik Stålberg, ombudsman för fackförbundet Handels på arbetsplatsen, till tidningen Arbetaren.

Men trots att de anställda är och vill förbli medlemmar i Handels är det nu fackförbundet Transport som kommer att ansvara för förhandlingarna om uppsägningen. Just nu pågår nämligen en tvist fackförbunden emellan om vilket kollektivavtal som ska gälla på arbetsplatsen, där både Transport och DHL vill teckna avtal. Frågan väntar på att avgöras av LO:s styrelse, ett besked som DHL inte väntat på för att lägga varslen.

Gösta Torstensson

”Vårt krav är att Sverige lämnar EU”

Med knapp majoritet röstad svenska folket 1994 för ett medlemskap i EU. Detta medlemskap har till idag kostat Sverige i form av medlemsavgift 416,7 miljarder plus 37,3 miljarder budgeterat för 2013, summa 454 miljarder, pengar som idag hade behövts inom skola, vård och omsorg. Tillbaka från EU har det kommit summa 181,3 miljarder fram till och med 2012. Den största delen har gått till bönderna.

2003 var det folkomröstning om vi skulle införa euron som valuta. Svenskt Näringsliv tillsammans med moderaterna, folkpartiet, kristdemokraterna och ett klivet socialdemokratiskt parti jobbade för ett medlemskap. Trots betydligt större resurser än nejsidan lyckades jasidan inte övertyga svenska folket om fördelarna med euron. Argumenten för ett ja bet inte längre på folket. Vad projektet EU betydde för vanlig arbetare började gå upp för fler och fler. Med stor majoritet 56 procent mot 42 procent röstade svenska folket mot ett införande av euron som valuta trots en mångmiljonkampanj från Svenskt näringsliv.

Idag ser vi ännu tydligare vem som vunnit och vem som förlorat på EU. Rikedomarna har samlats hos ett fåtal, medan miljoner människor gått från välstånd till fattigdom i Europa som upplevt den värsta ekonomiska krisen på 60 år. 43 miljoner människor i Europa kan inte äta sig mätta varje dag enligt Röda Korset, och för första gången i modern tid tvingas barn i Europa leva under svårare förhållanden än sina föräldrar. 120 miljoner människor i Europa lever i riskzonen för

fattigdom enligt EU:s statistikbyrå Eurostat. De humanitära konsekvenserna kommer att bli långvariga med social utslagning och stor oro för framtiden. Det ger grogrund för ökad främlingsfientlighet och extrema nationalistiska åsikter.

Svenska arbetare har inget att vinna på ett fortsatt medlemskap i EU. I EU är det marknads lag som gäller, med andra ord den råa kapitalismen.

I Sverige är det idag den borgerliga Alliansen som verkställer EU:s politik. 2014 är det val till riksdagen. Skulle vi få en så kallad rödgrön majoritet då är det dom som kommer att verkställa EU:s politik. Så länge Sverige är medlem i EU, är det lagarna därifrån som gäller. Därför skall vi inte ha några illusioner om att en annan regering kommer att föra en väsentligt annorlunda politik så länge vi är medlem i EU.

Vårt krav är därför att Sverige lämnar EU och att våra fackliga företrädare jobbar för ett sådant utträde.

**Fastighetsanställdas fackklubb
på Hyresbostäder i Norrköping**

Frankrike får varning av OECD och EU-kommissionen

OECD utfärdar en varning till Frankrike om att landet måste återupprätta sin konkurrenskraft. Det skriver Financial Times [14 november].

Enligt OECD släpar Frankrike efter övriga länder i Europa när det gäller att reformera sin ekonomi och måste ta omfattande steg för att återupprätta sin konkurrenskraft.

I den 87-sidiga rapporten skickar OECD ett tydligt budskap till president Francois Hollande att hans regering inte gjort tillräckligt för att stöpa om Europas näst största ekonomi.

”Under flera år har många EU-länder genomfört omfattande ekonomiska reformer. Men inte i Frankrike”, skriver OECD. Lönekostnaderna ligger 80 procent över genomsnittet i industriländerna och den stora offentliga sektorn beskrivs som en ”tusenbladstärta” av lager på lager av byråkrater på statlig, regional och lokal nivå. OECD efterlyser avregleringar och sänkta skatter.

Även EU-kommissionen är bekymrade över utvecklingen i EU:s näst största ekonomi, Frankrike. Trots att president Francois Hollande har en

stor majoritet i parlamentet och gick till val på snabba reformer för att få igång tillväxten backade ekonomin under det tredje kvartalet och arbetslösheten nådde en ny rekordnivå på över 11 procent.

EU-kommissionen oroas dessutom av en rad andra problem i Frankrike; försämrad konkurrenskraft, minskande exportandelar, sjunkande lönsamhet och stelbent arbetsmarknad.

Jan-Erik Gustafsson

Trycket ökar på Tyskland från EU och IMF

Tyskland, EU:s största ekonomi, utsätts för allt hårdare tryck att höja minimilönerna och sätta fart på investeringarna. EU-kommissionen ska nu granska om landets exportöverskott driver upp eurokursen och skadar övriga euroländer.

EU-kommissionen har fått ökad makt under eurokrisen att granska och föreslå bestraffningar mot enskilda EU-länder. Tyskland granskas nu för första gången, på grund av att överskottet i bytesbalansen överstiger 6 procent av BNP.

II värsta fall hotar straff motsvarande 0,1 procent av BNP, motsvarande cirka 2,6 miljarder euro. Den procedur som EU-kommissionen i Bryssel genomför årligen har till syfte att upptäcka ”makroekonomiska obalanser” på ett tidigt stadium.

– Frågan är hur det höga överskottet påverkar hela Europa, förklarade EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso den 13 november. Det handlar inte om att kommissionen försöker sköta medlemsländernas ekonomier. Det som är bra för medlemsländerna är bra för hela EU.

Beskedet från Bryssel kommer efter hård kritik från USA och Internationella valutafonden, IMF. Finansdepartementet i Washington drog i en rapport nyligen slutsatsen att Tysklands svaga tillväxt på hemmamarknaden och starka export bromsar anpassningen i andra EU-länder, medan IMF:s chefsekonom Olivier Blanchard efterlyste mer investeringar och högre import.

EU-kommissionen granskning väntas vara klar i februari-mars. Bland de 16 medlemsländer som ska granskas ingår Sverige. Kommissionen oroas av svenskarnas skuldberg och den illa fingerande fastighetsmarknaden.

Jan-Erik Gustafsson

Praktisk solidaritet för Grekland

SEKO Tunnelbanan Klubb 111 har alltid verkat för solidaritet med andra arbetare både i Sverige och internationellt.

I dagens Grekland pågår en omfattande attack mot arbetarklassen och vad som händer där kommer att påverka även oss i Sverige också. Därför måste vi mer än förut agera solidariskt med våra systrar och bröder i Grekland.

Arbetslösheten i Grekland har kommit upp till överkliga siffror på 28 procent, dvs. cirka 1,5 miljoner arbetslösa. Ungdomsarbetslösheten för personer mellan 18-24 år har gått upp till cirka 56 procent

Många människor har mycket svårt att få ihop till det dagliga brödet. Många arbetare går arbetslösa, en del arbetsplatser i strejk såsom i Coca-Cola-fabriken står utan strejkkassor.

Därför tar SEKO Tunnelbanan klubb 111 initiativet att samla ihop och skicka material som stöd till de radikala fackföreningarna i Grekland som kämpar emot alla försämringar och som stödjer arbetarklassen.

Vi samlar från och med nu in pengar, kläder [för män, kvinnor och barn], skor [för män, kvinnor och barn], leksaker, mat som inte blir

förstörd så lätt så som spaghetti, ris, bönor, mjöl osv samt konserver. I fall det finns intresse av att skicka med annat material, vänligen kontakta oss för att kontrollera behovet.

Vi kommer att förmedla materialet till de radikala fackföreningarna [LO-distrikt, fackförbund samt olika klubbar] för att de i sin tur ska kunna distribuera det vidare till sina arbetslösa medlemmar och dess familjer, samt till de strejkande arbetsskamrater som är i behov.

SEKO Tunnelbanan – Klubb 111 som organiserar alla arbetare inom Stockholms Tunnelbana vill visa sin solidaritet med den grekiska arbetarklassen praktiskt.

Vi uppmanar samtidigt alla fackföreningar, solidaritetsorganisationer, invandraföreningar och andra föreningar speciellt de som aktiva inom arbetarrörelsen att stödja initiativet.

Vi kommer samla saker från och med den 15 november 2013 till och med den 31 januari 2014. Därefter kommer vi att skicka dem till fackföreningarna i Grekland för att lindra en del för arbetarna.

Pengarna, oavsett om de är små eller stora bidrag skickas till plusgironummer 456214-6, märk talongen: Solidaritet Greklands arbetarklass. Allt material samlas in i klubbens expedition vid Gullmarsplan.

SEKO Tunnelbanan Klubb 111

EU-domstolen prövar grund för uppsägning

Skälet till att en dansk dagbarnvårdare förlorade jobbet var hans fetma. Det hävdar han och fackförbundet FOA. Billunds kommun hävdar arbetsbrist. Facket anser att dagbarnvårdaren har blivit diskriminerad. Nu har en dansk domstol frågat EU-domstolen i Luxemburg om det strider mot EU-rätten att diskriminera feta.

Varvsarbetare i Storbritannien får sparken

Europas största koncern inom försvarsindustrin, BAE Systems, planerar att säga upp 1 775 varvsarbetare i Storbritannien då de lägger ned sin verksamhet i Portsmouth på Englands sydkust. Verksamheten kommer i stället att satsas på företagets två varv i Glasgow, Skottland.

BAE säger att det har gjort nedskärningar på grund av en "betydande" nedgång i efterfrågan, rapporterar det brittiska mediebolaget BBC. Varvsarbetarna förlorar sina jobb under andra halvan av 2014.

Fler kvinnor i bolagsstyrelserna

48 procent kvinnor ska finnas i de europeiska börsbolagens styrelser. Det vill två utskott i EU-parlamentet se år 2020 och stöder därmed EU-kommissionen.

För att det ska bli lag krävs att hela EU-parlamentet antar betänkanudet samt EU:s ministerråd [medlemsstaternas regeringar].

I dag sitter drygt 15 procent kvinnor i bolagsstyrelserna på EU-nivå. I Sverige är siffran drygt 20 procent.

EU vill slopa tysk elrabatt

EU-kommissionen vill stoppa Tysklands elrabatt på nära 45 miljarder kronor om året till den tunga industrin. Det hotar en miljon jobb, enligt den tyska metallindustrin.

Striden gäller den avgift som läggs på el från kol, gas och atomkraft för att stötta förnybar energi.

Medan privatpersoner och mindre företag nästa år kommer att betala 55 öre extra per kilowattimme slipper energislukande storföretag avgiften. Det minskar deras elnota med 44 miljarder kronor enligt metallindustrins branschorganisation MWM. Det motsvarar 2,6 miljoner per arbetsplats, rapporterar Dagens Industri.

Tungt fall för Francois Hollande

Den franske presidenten, socialdemokraten Francois Hollandes popularitetsciffror är i dag så låga att tunga politiska kommentatorer börjar ifrågasätta om han har legitimitet att leda republiken. Enligt en opinionsundersökning utförd av institutet Yougov har presidenten bara stöd av 15 procent av den franska väljarkåren. Därmed är Hollande den minst populära presidenten i Frankrike i modern tid.

Nordström kan bli EPSU-ordförande

Kommunals ordförande Annelie Nordström är nominerad till ordförandeposten i EPSU, den europeiska federationen för offentliganställda, av de nordiska förbunden ihop med den brittiska valkretsen. EPSU representerar omkring 265 europeiska förbund och drygt åtta miljoner offentliganställda.

Europafacket har en plan

Europafacket, EFS, har en plan för att få EU ur krisen. EU-länderna ska avsätta två procent av BNP under tio år som ska gå till jobb-investeringar.

EU-domstolen prövar grund för uppsägning

Skälet till att en dansk dagbarnvårdare förlorade jobbet var hans fetma. Det hävdar han och fackförbundet FOA. Billunds kommun hävdar arbetsbrist.

Facket anser att dagbarnvårdaren har blivit diskriminerad. Nu har en dansk domstol frågat EU-domstolen i Luxemburg om det strider mot EU-rätten att diskriminera feta.

”Genomföra högerpolitik med vänsterideologi”

”Moderaterna är något så märkligt som ett parti som lyckats genomföra stora doser högerpolitik med hjälp av vänsterideologi.” Det skriver Aron Etzler, partisekreterare för Vänsterpartiet, på *Dagens Nyheter*s debattsida [20 november]. Enligt honom var många av Moderaternas budskap, så som att kalla sig för ”arbetarparti”, sluta använda ordet ”privatiseringar” och att säga sig omfamna välfärdsstaten, betydelsefulla delar i en och samma strategi – att inte framstå som ett högerparti.

Men ”Reinfeldts regeringar har genomfört de största skattesänkningarna i modern historia, de mest genomgripande privatiseringsbesluten, den kraftigaste ökningen av låglönekonkurrens inom landet och åstadkommit de största ekonomiska klyftorna sedan de började mätas av Statistiska centralbyrån. Just de fyra områden är vad högern och vänstern i Sverige varit oense om det senaste seklet”, konstaterar Aron Etzler.

Jan-Erik Gustafsson

”Att göra moderater av sossarna”

”Annie Lööfs politiska idol Margaret Thatcher, Järnladyn som drev Europa åt höger, krossade den brittiska fackföreningsrörelsen och inledde privatiseringsvågen, fick efter sin karriär frågan om vad som varit hennes största seger och svarade: Tony Blair.” Det skriver Jan Guillou i en kolumn i *Aftonbladet* [17 november].

Han fortsätter: ”Det är tankeväckande. Största av allt vore att göra moderater av sossarna. Det är också skräckinjagande i smått som stort. Att järnvägsrälsen inte underhålls vid Sveriges mest belastade station i Stockholm beror på privatiseringar, för att ta ett exempel i smått. Vinst är viktigare än passagerares säkerhet. Att det svenska skolsystemet närmar sig kollaps beror också på privatiseringar, för att ta ett exempel i stort. Vinst är viktigare än barn.

Enligt denna högerideologi är det alltid bäst

att privatisera, att alltså överföra de mångas tillgångar till de få. Även när det fungerar sämre i verkligheten [skolan, järnvägen, äldreomsorgen] så är det ändå bättre, av ideologiska skäl. Ideologin vägde tyngre än praktiken eftersom det alltid är bäst att ta från de fattiga och ge till de rika och minska jämlikheten, allt annat är soviatism.

Skälet till denna min kortfattade, det medges, men rättvisa beskrivning av vanlig europeisk högerideologi är mycket enkel. Förra söndagen hörde jag nämligen Stefan Löven säga i SVT:s Agenda: ”Jag tror ingen kan säga vad som är höger och vänster.”

Gösta Torstensson

”En politik för vilsen socialdemokrati”

”Det senaste decenniet har det försvunnit 250 miljarder ur välfärden genom skattesänkningar. Det är klart att det märks. Många har upplevt att det inte finns några verktyg för att häva utvecklingen med sänkta skatter, men nu presenterar vi det.” Det säger Daniel Suhonen, chef för det fackliga idéinstitutet Katalys, till *ETC* [15 november].

Med en rad förslag framtagna av national-ekonomen Dany Kessel försöker Katalys hitta ett sätt att motivera högre skatt genom att ge alla tillgång till bättre välfärdstjänster och trygghet. Bland annat skattebefrias alla med en inkomst under 12 000 kronor i månaden samtidigt som socialbidragen avskaffas, medan alla inkomster därutöver får en platt skattesats på 35 procent utan möjligheter till avdrag. Fastighetsskatten läggs om drastiskt. 25 procent i moms på alla varor. 35 procent i arbetsgivaravgift. Medborgaravgift på 1 500 kronor betalas av alla över 18 år.

Tjänster inom den offentliga sektorn ökar med 20 procent och ett högkostandsskydd i tandvården införs. 2-3 procent av BNP satsas på klimatomställning.

På så vis ska en större vård- och omsorgssektor finansieras samtidigt som många fler ska få sin trygghet säkrad genom ett mer omfattande socialförsäkringssystem.

Gösta Torstensson

Baktankar från en EU-rabulist

”SVERIGEDEMOKRATERNA ÄR ETT RASISTISKT parti, en del av den neofascistiska våg som sveper över Europa”, skriver Karin Pettersson, politisk chefredaktör för *Aftonbladet* [8 november]. ”Sverigedemokraterna har på senare år försökt snygga till sin publika image, och i etablerade medier framstå som ett parti som andra. Parallellt med detta ägnar sig partiets språkrör på nätet, Avpixlat, åt hot och hat. [...] Syftet är att med odemokratiska medel skrämja och tysta. [...] Att människor protesterar mot detta är inte bara deras demokratiska rättighet. För oss som värnar ett öppet och tolerant samhälle är det dessutom vår förbannade skyldighet att markera mot ett rasistiskt parti.”

”JAG TROR ATT INGEN KAN DEFINIERA VAD som är höger och vänster”, sade Stefan Löven i *Agenda* i SVT [10 november]. Ledaren för det Socialdemokratiska Arbetarepartiet har uppenbarligen gått vilse. Stefan Löven är kanske överens med Fredrik Reinfeldt om att Moderaterna är det nya Arbetarpartiet? Skillnaderna mellan Löven Socialdemokrater och Reinfeldt Moderater är så små att det mest logiska borde vara att de bildar en koalitionsregeringens efter riksdagsvalet nästa år. Typ Tyskland. I nästnasta riksdagsval, 2018, kan de sedan ställa upp under den gemensamma partibeteckningen Socialmoderaterna.

Till skillnad från Stefan Löven är Vänsterpartiets Jonas Sjöstedt klar över skillnaderna mellan höger och vänster. I magasinet *Arena* [5/2013] säger han: ”Jag tror inte att det går att bedriva vänsterpolitik med högerns skattepolitik. Om det inte finns en alternativ ekonomisk politik så finns ingen alternativ politik på allvar.”

”NÄR ALTERNATIVEN BLIR SUDDIGA, JUBLAR den populistiska extremhögern. Det är allmänt känt. Det är därför jag blir trött, ledsen och avtrubbad när jag ser att våra riksdagspartier låter Sverigedemokraterna få monopol på att ha en ideologi, medan de själva smälter samman i en grå gröt. Jag har helt enkelt ingen aning om vilket samhälle de vil ha.” Det skriver frilansjournalisten Sara Falkstad Byrne i en krönika i *Fria tidningen* [13 november]. Hon fortsätter: ”Denna ideologifobi är symptomatisk i det samhälle där man försöker bygga konsensus kring att marknadens vilja är

lika med sunt förnuft. Av rädda politiker reduce-ras vi till markandsstyrda robotar, som automatiskt röstar på det alternativ som ger oss mest i plånboken. Vissa kallar samhället postdemokratiskt.”

GROVT RASISTISKA UTTALANDE FRÅN Sverigedemokraternas vice partiledare Jonas Åkerlund har avslöjats av *Aftonbladet* som kommit över en närradioinspelning från 2002. Där kallade Åkerlund invandrare ”parasiter” och ville skicka ut en halv miljon människor från Sverige. Han ville också köpa fängelseplatser till så kallade tredje generationens invandrare i respektive ”hemland” och utvisa hela släkter.

SVERIGEDEMOKRATERNA FÖRSÖKER FRAMSTÄLLA att organisationen står mitt emellan de politiska blocken i svensk politik. Men en sammanställning som Socialdemokraterna beställt från riksdagens utredningstjänst, Rut, visar att SD röstade med högeralliansen i mer än åtta av tio voteringar under det senaste riksmötet då block stod mot block. SD är, och förblir, ett främlingsfientligt och reaktionärt högerparti.

OM GENMODIFIERADE GRÖDOR VORE BRA skulle de knappast motarbetas av i stort sett alla småbondeorganisationer i Syd och applåderas av Monsanto och de andra stora agrokemiföretagen.

Gösta Torstensson

[eu och facket] är ett nyhetsbrev för folkrörelsen nej till eu:s fackliga nätverk. ansvarig utgivare: jan-erik gustafsson. redaktör: gösta torstensson. adress: rondovägen 312, 142 41 skogås. tfn: 08-771 43 79. e-post: gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

folkrörelsen nej till eu är en partipolitiskt obunden medlemsorganisation. adress: pölgatan 5, 414 60 göteborg. e-post: kansli@nejtill.eu.se. hemsida: www.nejtill.eu.se.